

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O
IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O STRANCIMA**

Zagreb, siječanj 2009.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA

Članak 1.

U Zakonu o strancima ("Narodne novine" broj: 79/2007) članak 8. briše se.

Članak 2.

U članku 11. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

"Iznimno od stavka 1. ovoga članka, putni list za stranca može se izdati i drugom strancu ako za to postoje opravdani razlozi."

Članak 3.

U članku 12. stavku 1. točki 2. na kraju se umjesto točke stavlja zarez te se dodaje točka 3. koja glasi:

"3. u slučajevima iz članka 11. stavka 2. ovoga Zakona – policijska uprava, odnosno policijska postaja ili diplomatska misija, odnosno konzularni ured Republike Hrvatske, uz prethodnu suglasnost Ministarstva."

Članak 4.

U članku 25. stavku 1. iza točke 3. dodaju se nove točke 4. i 5. koje glase:

"4. stranac na zahtjev diplomatske misije odnosno konzularnog ureda ne priloži dokaz o odgovarajućem zdravstvenom ili putnom osiguranju, za pokriće troškova koji bi mogli nastati u svezi s povratkom u državu iz koje dolazi, zbog zdravstvenih razloga, žurne medicinske svrhe i/ili žurnog bolničkog liječenja i hitnog pružanja zdravstvene zaštite,

5. stranac na zahtjev diplomatske misije odnosno konzularnog ureda ili policijske postaje nadležne za kontrolu prelaska državne granice ne omogući uzimanje svojih biometrijskih podataka,".

Dosadašnja točka 4. postaje točka 6.

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

"Biometrijski podaci, u smislu stavka 1. točke 5. ovoga članka, su fotografija i otisci prstiju."

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

Članak 5.

U članku 27. dodaje se novi stavak 1. koji glasi:

"Policijska postaja nadležna za kontrolu prelaska državne granice tijekom obavljanja granične kontrole može unositi i ispravljati podatke u unaprijed pribavljenim vizama."

Dosadašnji stavak 1. postaje stavak 2.

Članak 6.

U članku 34. stavku 1. točki 3. riječi: "članka 35. stavka 4.," brišu se.

Članak 7.

U članku 35. stavak 4. briše se.

Članak 8.

U članku 37. stavak 2. mijenja se i glasi:

"Iznimno od stavka 1. ovoga članka, strancu će se zabraniti izlazak iz Republike Hrvatske ako:

1. prilikom izlaska iz Republike Hrvatske upotrijebi tuđu ili krivotvorenu putnu ili drugu ispravu ili
2. postoji opravdana sumnja da namjerava izbjeći kazneno ili prekršajno gonjenje, izvršenje kazne ili druge kaznene, odnosno prekršajne sankcije ili uhićenje."

Članak 9.

U članku 39. iza stavka 3. dodaju se stavci 4. i 5. koji glase:

"Prijevoznik, u smislu ovoga Zakona, je fizička ili pravna osoba koja ima registriranu djelatnost pružanja usluga prijevoza osoba.

Odredbe ovoga članka odnose se i na zapovjednika plovila za šport i razonodu."

Članak 10.

U članku 45. stavku 1. točki 5. na kraju se umjesto točke stavlja zarez te se dodaje točka 6. koja glasi:

"6. ne plati troškove svog prisilnog udaljenja."

Članak 11.

U članku 46. stavak 1. mijenja se i glasi:

"Odobrenje za privremeni boravak mora imati stranac koji namjerava boraviti u Republici Hrvatskoj u svrhe utvrđene člankom 51. ovoga Zakona."

Članak 12.

U članku 48. stavku 1. riječ: "nadležnoj" briše se.

U stavku 2. riječ: "stranac" briše se, a iza riječi: "može" dodaje se riječ: "se".

Točka 2. mijenja se i glasi:

"2. se traži spajanje obitelji s hrvatskim državljaninom ili azilantom,".

Točka 4. mijenja se i glasi:
"je svrha boravka rad stranca,".

Iza točke 4. dodaje se točka 5. koja glasi:
"5. se radi o strancu koji dolazi u svrhu znanstvenog istraživanja.".

Iza stavka 3. dodaju se stavci 4. 5. i 6. koji glase:

"Zahtjev za izdavanje odobrenja za privremeni boravak stranac podnosi osobno, osim u slijedećim slučajevima:

- ako zahtjev za izdavanje odobrenja za privremeni boravak u svrhu rada, na temelju radne dozvole, za stranca podnosi poslodavac istovremeno sa zahtjevom za izdavanje radne dozvole iz članka 121. ovoga Zakona,
- ako zahtjev za izdavanje odobrenja za privremeni boravak u svrhu rada, na temelju poslovne dozvole, stranac podnosi istovremeno sa zahtjevom za izdavanje poslovne dozvole iz članka 134. ovoga Zakona,
- ako je riječ o invalidnoj, fizički nepokretnoj osobi, što se dokazuje odgovarajućom dokumentacijom,
- ako je riječ o spriječenosti zbog hospitalizacije, što se dokazuje odgovarajućom bolničkom dokumentacijom.

U slučajevima iz stavka 4. podstavka 2., 3. i 4. ovoga članka zahtjev za izdavanje odobrenja za privremeni boravak može podnijeti ovlašteni punomoćnik.

U slučaju iz stavka 4. podstavka 1. i 2. ovoga članka odobrenje boravka preuzima stranac osobno u nadležnoj policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji ili u diplomatskoj misiji, odnosno konzularnom uredu Republike Hrvatske. U slučajevima iz stavka 4., podstavka 3. i 4. ovoga članka odobrenje boravka može preuzeti ovlašteni punomoćnik."

Članak 13.

U članku 50. iza stavka 1. dodaju se novi stavci 2., 3. i 4. koji glase:

"Iznimno od stavka 1. ovoga članka, o zahtjevu za izdavanje odobrenja za privremeni boravak u svrhu rada, na temelju radne dozvole, odlučuje policijska uprava, odnosno policijska postaja prema mjestu sjedišta poslodavca, odnosno podružnice ili predstavništva.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, o zahtjevu za izdavanje odobrenja za privremeni boravak u svrhu rada, na temelju poslovne dozvole, odlučuje policijska uprava, odnosno policijska postaja sukladno članku 134. stavku 1. ovoga Zakona.

O zahtjevima za izdavanje odobrenja za privremeni boravak u svrhu rada, te za izdavanje radne, odnosno poslovne dozvole, nadležna policijska uprava, odnosno policijska postaja odlučuje istovremeno."

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 5. i 6.

Članak 14.

U članku 54. stavku 1. točka 5. mijenja se i glasi:

"5. ako se iselio iz Republike Hrvatske ili neprekidno boravi u inozemstvu duže od 30 dana,".

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

"Rješenje iz stavka 1. točke 4. i 5. ovoga članka može se donijeti bez prethodnog saslušanja stranca, ukoliko je prethodno bio obaviješten da se vodi postupak za prestanak privremenog boravka."

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 4.

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

"Iznimno od stavka 1. točke 5. ovoga članka, strancu koji do 90 dana iz opravdanih razloga izbiva iz Republike Hrvatske, neće prestati privremeni boravak ukoliko o istom obavijesti nadležnu policijsku upravu, odnosno policijsku postaju."

Članak 15.

U članku 56. stavku 1. podstavku 5. na kraju se umjesto točke stavlja zarez te se dodaju podstavci 6., 7., 8., 9., 10., 11. i 12. koji glase:

"- stranca na privremenom boravku koji u Republici Hrvatskoj provodi projekte ili radi na temelju međunarodnih ugovora,

- stranca na privremenom boravku čiji je status reguliran Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju između europskih zajednica i njihovih država članica i Republike Hrvatske,

- stranca na privremenom boravku koji je premješten u okviru internog transfera osoblja unutar trgovačkih društava, kako je definirano Protokolom o pristupanju Republike Hrvatske Marakeškom ugovoru o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije,

- stranca na privremenom boravku koji je strani dopisnik, akreditiran u Republici Hrvatskoj ili izvjestitelj stranih medija,

- stranca na privremenom boravku kojem je izdana poslovna dozvola,

- stranca na privremenom boravku koji radi na temelju radne dozvole izvan godišnje kvote, a obavlja ključne poslove u trgovačkom društvu, podružnici i predstavništvu,

- stranca na privremenom boravku koji u Republici Hrvatskoj obavlja vjersku službu."

U stavku 2. riječi: "i pružanja usluga u ime inozemnog poslodavca" brišu se.

Članak 16.

U članku 57. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

"Brakom iz koristi, u smislu ovoga Zakona, smatra se brak koji je sklopljen radi izbjegavanja uvjeta koji su potrebni za ulazak i boravak stranca."

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 3. i 4.

Članak 17.

Članak 59. mijenja se i glasi:

"Članak 59.

Odobrenje za privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji izdaje se na rok do jedne godine, odnosno do isteka roka važenja odobrenja privremenog boravka stranca s kojim se traži spajanje obitelji.

Strancu koji je prethodno imao neprekidno odobren privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji u trajanju od najmanje dvije godine, privremeni boravak u istu svrhu može se odobriti s rokom važenja do dvije godine, odnosno do isteka roka važenja odobrenja privremenog boravka stranca s kojim se traži spajanje obitelji."

Članak 18.

U članku 63. stavak 1. mijenja se i glasi:

"Privremeni boravak u svrhu rada odobrit će se sljedećim kategorijama stranaca koji ispunjavaju uvjete iz članka 52. ovoga Zakona:

- ako ispunjavaju i uvjete za dobivanje radne ili poslovne dozvole,
- strancu iz članka 139.b ovoga Zakona koji namjerava boraviti u Republici Hrvatskoj duže od 90 dana i
- strancu iz članka 141. ovoga Zakona."

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

"Strancima kojima je izdana radna dozvola na temelju članka 119. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona može se izdati odobrenje za privremeni boravak u svrhu rada s rokom važenja do 2 godine."

Članak 19.

U članku 66. stavku 1. riječi: "stavka 1. točke 1., 2., 4. i 5." brišu se.

Članak 20.

U članku 67. stavku 1. iza riječi: "iz članka 52." dodaju se riječi: "stavka 1. točke 1., 2., 4. i 5."

Članak 21.

U članku 68. stavku 1. točka 1. mijenja se i glasi:

"1. ako je kao žrtva trgovanja ljudima (u daljnjem tekstu: žrtva) prihvatio program pomoći i zaštite,".

Iza točke 2. dodaje se nova točka 3. koja glasi:

"3. strancu koji je do dana podnošenja zahtjeva najmanje 10 godina bio u statusu izbjeglice ili koji je obuhvaćen programom obnove, povratka i stambenog zbrinjavanja izbjeglica iz Republike Hrvatske, što se dokazuje potvrdom nadležnog državnog tijela za izbjeglice."

Dosadašnja točka 3. postaje točka 4.

Članak 22.

U članku 70. stavci 2. i 3. mijenjaju se i glase:

"O žrtvinom prihvaćanju programa pomoći i zaštite Operativni tim Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima (u daljem tekstu: Operativni tim) obavještava Ministarstvo.

Osoba gubi pravo na pomoć i zaštitu ako je iskaz temeljila na lažnim činjenicama, ako su prestale okolnosti radi kojih je ostvarila pravo na pomoć i zaštitu ili ako se ponaša suprotno pravilima utvrđenim programom pomoći i zaštite. O gubitku prava na pomoć i zaštitu Operativni tim obavještava Ministarstvo."

Članak 23.

U članku 71. stavku 1. broj: "30" zamjenjuje se brojem: "60".

U stavku 2. iza riječi: "pravo" stavlja se zarez te se dodaju riječi: "uz suglasnost centra za socijalnu skrb,".

Članak 24.

U članku 79. stavku 1. točki 1. iza riječi: "sezonskim radnicima" stavlja se zarez te se dodaju riječi: "dnevnim migrantima".

Članak 25.

Članak 80. mijenja se i glasi:

"Članak 80.

Iznimno od članka 78. ovoga Zakona, stalni boravak može se odobriti i:

1. strancu koji do dana podnošenja zahtjeva ima neprekidno 3 godine odobren privremeni boravak, a u statusu izbjeglice je bio najmanje 10 godina, što se dokazuje potvrdom nadležnog državnog tijela za izbjeglice,

2. strancu na privremenom boravku, koji se vraća u Republiku Hrvatsku sukladno programu povratka, obnove ili stambenog zbrinjavanja, što se dokazuje potvrdom nadležnog državnog tijela za izbjeglice.

Stranci iz stavka 1. ovoga članka moraju ispunjavati uvjete iz članka 83. stavka 1. točke 1., 3. i 5. ovoga Zakona."

Članak 26.

U članku 82. stavku 1. riječi: "podnosi se" zamjenjuju se riječima: "stranac podnosi osobno".

Dodaje se stavak 3. koji glasi:

"Iznimno od stavka 1. zahtjev za izdavanje odobrenja za stalni boravak stranac može podnijeti putem punomoćnika:

- ako je riječ o invalidnoj, fizički nepokretnoj osobi, što se dokazuje odgovarajućom dokumentacijom,

- ako je riječ o spriječenosti zbog hospitalizacije, što se dokazuje odgovarajućom bolničkom dokumentacijom.“.

Članak 27.

U članku 83. stavku 1. točka 4. mijenja se i glasi:

"4. poznaje hrvatski jezik i latinično pismo te hrvatsku kulturu i društveno uređenje,".

U točki 5. na kraju se umjesto točke stavlja zarez te se dodaje točka 6. koja glasi:

"6. ima osigurano stanovanje."

Stavak 2. mijenja se i glasi:

"Ispit iz poznavanja hrvatskog jezika i latiničnog pisma mogu provoditi visoka učilišta koja na temelju dopusnice ministarstva nadležnog za visoko obrazovanje izvode studijske programe iz hrvatskog jezika."

Iza stavka 2. dodaju se stavci 3., 4. i 5., koji glase:

"Osobe starije od 60 godina, ako nisu u radnom odnosu, ne moraju položiti ispit iz poznavanja hrvatskog jezika i latiničnog pisma iz stavka 2. ovoga članka.

Poznavanje hrvatske kulture i društvenog uređenja Republike Hrvatske stranac dokazuje popunjavanjem upitnika u postupku odobravanja stalnog boravka.

Stranac koji je samostalnim popunjavanjem upitnika iz stavka 4. ovoga članka dokazao poznavanje hrvatske kulture i društvenog uređenja Republike Hrvatske nije dužan pristupiti ispitu iz poznavanja hrvatskog jezika i latiničnog pisma iz stavka 2. ovoga članka."

Članak 28.

Članak 86. mijenja se i glasi:

"Članak 86.

Stranac koji nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj mora odmah napustiti Republiku Hrvatsku ili u roku koji mu je određen.

Prilikom određivanja roka za napuštanje Republike Hrvatske, mora se uzeti u obzir vrijeme u kojem to stranac može učiniti, ali rok ne smije biti duži od 30 dana.

Stranac kojem je određen rok za napuštanje Republike Hrvatske, dužan je prilikom napuštanja Republike Hrvatske prijaviti se policijskom službeniku na graničnom prijelazu."

Članak 29.

U članku 87. stavku 1. točka 3. mijenja se i glasi:

"3. uđe u Republiku Hrvatsku prije protoka roka iz članka 43. stavka 4., članka 55. stavka 5. i članka 85. stavka 5. ovoga Zakona,".

Članak 30.

U članku 88. stavak 2. mijenja se i glasi:

"Odlukom o protjerivanju smatra se:

- odluka suda kojom je izrečena sigurnosna ili zaštitna mjera protjerivanja stranca iz zemlje,
- rješenje o protjerivanju koje je donijelo Ministarstvo, policijska uprava, odnosno policijska postaja."

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

"Zabrana ulaska i boravka koja je izrečena odlukom o protjerivanju ne započinje ako se stranac nalazi u Republici Hrvatskoj ili ako mu teče druga zabrana ulaska i boravka."

Članak 31.

Članak 89. mijenja se i glasi:

"Članak 89.

U smislu članka 88. stavka 1. ovoga Zakona, rješenje o protjerivanju može se donijeti osobito ako stranac:

1. nezakonito boravi,
2. prijeđe ili pokuša nezakonito prijeći državnu granicu,
3. pomaže u nezakonitom ulasku, tranzitu ili boravku,
4. sklopi brak iz koristi,
5. prekrši propise o zapošljavanju i radu stranaca,
6. prekrši propise o javnom redu i miru, oružju, zlouporabi opojnih droga ili carinskim, odnosno poreznim davanjima,
7. počini kazneno djelo koje se progoni po službenoj dužnosti,
8. je pravomoćno osuđen u inozemstvu za teško kazneno djelo, kažnjivo i po hrvatskim propisima,
9. ponavlja činjenje prekršaja.

Rješenje o protjerivanju će se donijeti ako:

1. je stranac zbog kaznenog djela počinjenog s namjerom pravomoćno osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju dužem od jedne godine,
2. je stranac zbog kaznenog djela počinjenog s namjerom u razdoblju od 5 godina više puta pravomoćno osuđivan na kaznu zatvora u ukupnom trajanju od 3 godine,
3. je stranac zbog kaznenog djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora,
4. stranac predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost.

U slučaju iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka, rješenje o protjerivanju može se donijeti i bez provođenja prekršajnog postupka.

U slučaju iz stavka 2. točke 4. ovoga članka, u obrazloženju rješenja o protjerivanju navest će se zakonska odredba bez obrazlaganja razloga koji su bili odlučujući za donošenje rješenja."

Članak 32.

Članak 90. mijenja se i glasi:

"Članak 90.

Odluka o protjerivanju stranca na:

1. stalnom boravku u Republici Hrvatskoj,
 2. privremenom boravku u Republici Hrvatskoj neprekidno 10 godina,
 3. privremenom boravku u Republici Hrvatskoj, a u braku je s hrvatskim državljaninom ili sa strancem na stalnom boravku,
- može se donijeti samo ako postoji jedan od razloga iz članka 89. stavka 2. ovoga Zakona.

Prilikom donošenja odluke o protjerivanju moraju se uzeti u obzir osobne, obiteljske, gospodarske i ostale okolnosti."

Članak 33.

U članku 91. stavak 2. mijenja se i glasi:

"Rješenjem o protjerivanju strancu se određuje zabrana ulaska i boravka, koja ne može biti kraća od 3 mjeseca niti duža od 10 godina."

Članak 34.

U članku 101. stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 2.

Članak 35.

U članku 104. riječ: "podobnih" zamjenjuje se riječju: "pogodnih".

Članak 36.

U članku 106. stavak 2. mijenja se i glasi:

"O određivanju strožeg policijskog nadzora Centar donosi zaključak. Protiv zaključka može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 3 dana."

Članak 37.

U članku 112. iza stavka 5. dodaje se stavak 6. koji glasi:

"O odbijanju privremenog ostanaka ne donosi se rješenje."

Članak 38.

U članku 119. stavku 1. točki 7. na kraju se umjesto točke stavlja zarez te se dodaju točke 8. i 9. koje glase:

"8. strancima koji su zasnovali radni odnos u stranim udrugama, koje su registrirane kao strana udruga u Republici Hrvatskoj i još najmanje tri države,

9. strancima koji su članovi zakladnih tijela predstavništava stranih zaklada i fundacija upisanih u Upisnik predstavništava stranih zaklada i fundacija u Republici Hrvatskoj."

U stavku 2. iza riječi: "iz članka 139." dodaju se riječi: "stavka 1. točke 3., 4., 5., 6. i 8.", a broj: "30" zamjenjuje se brojem: "90".

Stavak 3. mijenja se i glasi:

"Ako više stranaca iz stavka 1. točke 3. ovoga članka obavlja ključne poslove u jednom trgovačkom društvu s ograničenom odgovornošću ili komplementarnom komanditnom društvu (osnivači, prokuristi, članovi uprave i članovi nadzornog odbora), a čija ukupna vrijednost temeljnog kapitala ne prelazi iznos od 100.000,00 kuna, radna dozvola izdat će se samo jednom strancu."

Članak 39.

U članku 121. stavak 2. mijenja se i glasi:

"Nadležna policijska uprava, odnosno policijska postaja o zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka donosi odluku, koja se dostavlja poslodavcu."

Članak 40.

Članak 123. mijenja se i glasi:

"Članak 123.

Policijska uprava, odnosno policijska postaja može odbiti izdavanje radne dozvole ako poslodavac krši propise o radu, zdravstvenom i mirovinskom osiguranju ili ako stranac krši odredbe ovoga Zakona koje se odnose na ulazak, boravak i rad stranaca.

Radna dozvola neće se izdati poslodavcu ili strancu iz stavka 1. ovoga članka ako nije podmirena izrečena novčana kazna ili ako nije izvršena zaštitna mjera."

Članak 41.

U članku 132. stavak 1. mijenja se i glasi:

"Poslovna dozvola može se izdati:

1. osnivaču vlastitog trgovačkog društva u Republici Hrvatskoj ili strancu koji u trgovačkom društvu ima većinski udio najmanje 51%, a ostvaruje poslovnu aktivnost radi obavljanja djelatnosti u Republici Hrvatskoj,
2. vlasniku obrta koji je registrirao poslovnu aktivnost u Republici Hrvatskoj, odnosno jednom od suvlasnika zajedničkog obrta,
3. strancu koji se bavi slobodnim zanimanjem, sukladno propisima Republike Hrvatske i
4. strancu koji pruža usluge u ime inozemnog poslodavca."

Stavci 4., 5. i 6. mijenjaju se i glase:

"Strancima iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka poslovna dozvola može se izdati samo na temelju suglasnosti koju izdaje Hrvatska gospodarska komora putem nadležne županijske komore. Davanje ili uskrata suglasnosti mora biti obrazložena.

Nadležna županijska komora dužna je suglasnost iz stavka 4. ovoga članka dostaviti nadležnoj policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji u roku od 15 dana."

Strancima iz stavka 1. točke 3. ovoga članka poslovna dozvola može se izdati na temelju upisa u odgovarajući registar Republike Hrvatske sukladno posebnim propisima odnosno upisom u registar propisan pravilnikom koji donosi čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za određenu djelatnost."

Iza stavka 6. dodaje se stavak 7. koji glasi:

"Stranci koji su državljani država članica Europske unije nisu dužni ispuniti uvjete iz stavka 2., 3., 4. i 5. ovoga članka."

Članak 42.

U članku 133. stavku 1. iza riječi: "trgovačkim društvom" dodaju se riječi: "odnosno obrtom".

Stavci 2., 3. i 4. mijenjaju se i glase:

"Osobe koje pružaju usluge turističkog zastupnika odnosno turističkog animatora sukladno posebnom propisu, za izdavanje poslovne dozvole ne moraju ispunjavati uvjete iz stavka 1. ovoga članka.

Strancima iz stavka 1. ovoga članka poslovna dozvola može se izdati samo na temelju suglasnosti nadležne županijske komore. Davanje ili uskrata suglasnosti mora biti obrazložena i dostavljena nadležnoj policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji u roku od 15 dana.

Iznimno od stavka 3. ovoga članka, osobama koje pružaju usluge turističkog zastupnika poslovna dozvola izdaje se na temelju potvrde o upisu ugovora o turističkom zastupanju turističkih agencija u Upisnik ugovora o turističkom zastupanju kojeg vodi ministarstvo nadležno za poslove turizma, a bez suglasnosti nadležne županijske komore."

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

"Stranci koji su državljani država članica Europske unije nisu dužni ispunjavati uvjete iz stavka 1. i 3. ovoga članka. Poslovna dozvola se izdaje na temelju ugovora o pružanju usluga sklopljenim između inozemnog poslodavca ili obrtnika s trgovačkim društvom ili obrtom u Republici Hrvatskoj."

Članak 43.

U članku 134. stavak 1. mijenja se i glasi:

"Zahtjev za izdavanje poslovne dozvole stranac iz:

- članka 132. stavka 1. točke 1. i 2. ovoga Zakona podnosi policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema sjedištu trgovačkog društva ili obrta u Republici Hrvatskoj,
- članka 132. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona podnosi policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu obavljanja slobodnog zanimanja,
- članka 132. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona podnosi policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema sjedištu trgovačkog društva, odnosno podružnice ili predstavništva s kojim inozemni poslodavac ima sklopljen ugovor, odnosno prema mjestu pružanja usluge u turizmu."

Stavak 4. briše se.

Dosadašnji stavci 5. i 6. postaju stavci 4. i 5.

Iza stavka 5. dodaje se stavak 6. koji glasi:

"Stranac koji se bavi slobodnim zanimanjem te pružatelj usluge koji radi za isto trgovačko društvo s kojim inozemni poslodavac ima sklopljen ugovor, može na temelju poslovne dozvole raditi na cijelom području Republike Hrvatske."

Članak 44.

Članak 139. mijenja se i glasi:

"Članak 139.

Bez radne, odnosno poslovne dozvole, do 90 dana godišnje, mogu raditi sljedeće kategorije stranaca:

1. prokuristi, ključno osoblje i članovi nadzornog odbora trgovačkog društva koji obavljaju poslove za trgovačko društvo, a nisu u radnom odnosu,
2. stranci koji sukladno posebnim propisima pružaju usluge u turizmu,
3. stručnjaci na području zaštite kulturne baštine, knjižničarstva i arhivistike,
4. učenici koji putem ovlaštene organizacije ili kroz program razmjene učenika dolaze na praksu,
5. stranci koji provode stručnu izobrazbu i usavršavanje radnika zaposlenih kod pravnih i fizičkih osoba u Republici Hrvatskoj,
6. stranci koji se stručno usavršavaju kod pravne osobe sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja je organizacijski povezana s inozemnim poslodavcem,
7. stranci zaposleni u cirkusima ili zabavnim parkovima,
8. stranci koji obavljaju poslove vezane uz isporuku, montažu ili servis strojeva ili opreme, a njihov rad je uvjet za ostvarivanje jamstvenih prava ili je vezan uz isporuku strojeva ili opreme.

Bez radne, odnosno poslovne dozvole, do 60 dana godišnje, mogu raditi sljedeće kategorije stranaca:

1. umjetnici i tehničko osoblje za operne, baletne, kazališne, koncertne, likovne i druge kulturne priredbe, odnosno autori i izvođači na području filmske i televizijske umjetnosti,
2. stranci – predavači koji sudjeluju na organiziranim stručnim skupovima i seminarima.

Bez radne, odnosno poslovne dozvole, do 30 dana godišnje, mogu raditi sljedeće kategorije stranaca:

1. autori i izvođači na području glazbene, glazbeno-scenske i plesne umjetnosti kao i prateće izvjestiteljsko, organizacijsko i tehničko osoblje,
2. stranci koji sudjeluju na sajamskim ili izložbenim priredbama na kojima izlaže njihov poslodavac,
3. stranci koji u Republici Hrvatskoj nastupaju na športskim priredbama i natjecanjima kao predstavnici stranih ekipa, klubova ili državnih reprezentacija."

Članak 45.

Iza članka 139. dodaju se članci 139.a i 139.b koji glase:

"Članak 139.a

Pravne i fizičke osobe koje koriste usluge stranca iz članka 139. ovoga Zakona, moraju imati sklopljen ugovor ili drugu odgovarajuću potvrdu.

Stranci iz članka 139. ovoga Zakona ili pravne i fizičke osobe koje koriste njihove usluge, dužni su prije početka rada pribaviti potvrdu o prijavi rada stranca bez radne, odnosno poslovne dozvole od nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje prema mjestu obavljanja poslova.

Pravne ili fizičke osobe koje koriste usluge stranaca iz članka 139. stavka 1. točke 3. i 7., stavka 2. točke 1. i stavka 3. točke 1. ovoga Zakona dužne su dostaviti ugovor o obavljanju poslova prije započinjanja ugovorenog rada i to poreznoj upravi, ispostavi nadležnoj prema sjedištu pravne ili fizičke osobe, a kada je mjesto izvršenja ugovorenog rada različito od sjedišta pravne ili fizičke osobe i ispostavi nadležnoj prema mjestu u kojemu će se ugovoreni rad izvršiti.

Policijske uprave, odnosno policijske postaje dužne su potvrde o prijavi rada bez radne, odnosno poslovne dozvole za strance iz članka 139. stavka 1. točke 3. i 7., stavka 2. točke 1. i stavka 3. točke 1. ovoga Zakona dostaviti Poreznoj upravi, ispostavi nadležnoj prema sjedištu pravne ili fizičke osobe koja koristi usluge stranca.

Odredbe stavka 1. i 2. ovoga članka ne primjenjuju se na strance iz članka 139. stavka 3. točke 3. ovoga Zakona.

Članak 139.b

Bez radne, odnosno poslovne dozvole mogu raditi sljedeće kategorije stranaca:

1. profesori, izvorni govornici stranih jezika, lektori i drugi nastavnici koji izvode nastavu na poziv hrvatskih visokih učilišta, znanstvenici na znanstvenom i stručnom usavršavanju, znanstvenici-predstavnici međunarodnih organizacija te znanstvenici koji će sudjelovati u provedbi znanstvenih projekata važnih za Republiku Hrvatsku,
2. upravno osoblje, stručnjaci, nastavnici i predavači stranih kulturnih, obrazovnih i znanstvenih institucija, koji u Republici Hrvatskoj obavljaju posao u okviru programa kulturne i obrazovne suradnje, kao i upravno osoblje, stručnjaci, nastavnici i predavači stranih kulturnih, obrazovnih i znanstvenih institucija koje u Republici Hrvatskoj imaju svoje podružnice, ako dolaze iz matične institucije,
3. civilni i vojni dužnosnici vlada drugih država, koji u Republiku Hrvatsku dolaze raditi na temelju ugovora o suradnji s Vladom Republike Hrvatske,
4. članovi međunarodnih misija, koji obavljaju posao znanstvenog istraživanja u Republici Hrvatskoj, koje je odobrila Vlada Republike Hrvatske,
5. strani dopisnici, akreditirani u Republici Hrvatskoj ili izvjestitelji stranih medija,
6. stranci koji obavljaju poslove iz područja obrane i unutarnjih poslova ili stručnog usavršavanja na tim područjima, na temelju međunarodnog ugovora,
7. predstavnici i osoblje vjerskih zajednica koji obavljaju poslove isključivo vezane uz vjersku ili karitativnu službu,
8. studenti koji putem ovlaštene organizacije dolaze na praksu,
9. studenti koji dolaze na praksu u diplomatskim misijama, odnosno konzularnim uredima države čije državljanstvo imaju, akreditirane u Republici Hrvatskoj,
10. stranci koji u Republiku Hrvatsku dolaze obaviti vježbenički staž u trgovačka društva, podružnice ili predstavništva kojih su vlasnici strane tvrtke, ako ti stranci dolaze iz te tvrtke u sjedištu, odnosno iz njenog predstavništva ili podružnice u nekoj drugoj državi,
11. stranci koji sukladno posebnim propisima dolaze kao instruktori letenja odnosno kao polaznici obrazovne nastave u zrakoplovstvu,
12. stranci koji obavljaju poslove nadzora i inspekcije remonta i izgradnje brodova,

13. stranci koji rade na stranim plovilima i upisani su u popis posade.

Stranci iz stavka 1. ovoga članka koji namjeravaju boraviti duže od 90 dana dužni su regulirati privremeni boravak u svrhu rada, bez radne, odnosno poslovne dozvole.

Stranci iz stavka 1. ovoga članka koji će raditi kraće od 90 dana ili pravna ili fizička osoba koja će se koristiti njihovim uslugama, dužni su od nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje pribaviti potvrdu o prijavi rada bez radne, odnosno poslovne dozvole.

Pravne i fizičke osobe koje koriste usluge stranca iz stavka 1. ovoga članka, moraju imati sklopljen ugovor ili drugu odgovarajuću potvrdu."

Članak 46.

U članku 140. stavku 1. točka 4. mijenja se i glasi:

"4. stranci kojima je odobren privremeni boravak iz humanitarnih razloga,".

Članak 47.

U članku 142. stavak 3. mijenja se i glasi:

"Stranac je dužan na zahtjev službene osobe dati na uvid putnu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice.".

Članak 48.

U članku 143. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

"Osobna iskaznica za stranca može se izdati i strancu kojem je odobren privremeni boravak, a koji ima važeću putnu ispravu, na rok na koji mu je odobren privremeni boravak.".

Članak 49.

U članku 144. stavku 2. iza riječi: "iz članka 143." dodaju se riječi: "stavka 1. i 2. ovoga Zakona".

Članak 50.

U članku 150. stavku 1. prva rečenica mijenja se i glasi:

"Stranac na kratkotrajnom boravku mora prijaviti adresu stanovanja u roku od 48 sati od ulaska u Republiku Hrvatsku, odnosno od promjene adrese stanovanja, a u slijedećim slučajevima adresu stanovanja prijavljuju:".

U točki 1. riječi: "pružaju smještaj" zamjenjuju se riječima: "pružaju usluge smještaja".

U točki 2. riječi: "ako je stranac prvi puta" zamjenjuju se riječima: "kada je stranac".

U točki 5. na kraju se umjesto točke stavlja zarez te se dodaje točka 6. koja glasi:

"6. osobe kojima stranci dolaze u posjet – u roku od 48 sati od dolaska stranca u posjet."

Stavak 4. mijenja se i glasi:

"Stranac na kratkotrajnom boravku, osobe kojima stranac dolazi u posjet, te pravne i fizičke osobe koje pružaju usluge smještaja stranaca, prijavu stranca mogu obaviti i putem turističke zajednice na području na kojem stranac boravi, a koju prijavu je turistička zajednica dužna dostaviti u roku od 24 sata od prijave stranca turističkoj zajednici."

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

"Prijave, kao i odjave iz stavaka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka dostavljaju se u elektroničkom obliku, putem interneta na propisani način, ili se mogu izvršiti u nadležnoj policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji."

Članak 51.

U članku 151. iza stavka 2. dodaju se stavci 3. i 4., koji glase:

"Stranac koji je odlukom poslodavca upućen na rad izvan mjesta boravišta, odnosno prebivališta, iznimno nije dužan izvršiti obvezu iz stavka 1. i 2. ovoga članka, ukoliko rad neće trajati duže od 90 dana.

U slučajevima iz stavka 3. ovoga članka, poslodavac je dužan u roku od tri dana o tome izvijestiti nadležne policijske uprave, odnosno policijske postaje."

Članak 52.

Članak 152. mijenja se i glasi:

"Članak 152.

Osobe iz članka 150. i članka 151. stavka 1. i 2. ovoga Zakona, dužne su odjaviti adresu stanovanja, boravište, odnosno prebivalište stranca najkasnije prvi sljedeći dan od odlaska stranca s adrese stanovanja, boravišta, odnosno prebivališta."

Članak 53.

Iza članka 163. dodaje se članak 163.a, koji glasi:

"Članak 163.a

Državljaninu države članice EEP-a koji ima valjanu osobnu iskaznicu ili valjanu putovnicu, sredstva za uzdržavanje i zdravstveno osiguranje može se odobriti privremeni boravak do jedne godine, ako je vlasnik odgovarajućeg objekta za stanovanje ili je član uže obitelji vlasnika, sukladno odredbi članka 56. ovoga Zakona.

Sredstvima za uzdržavanje iz stavka 1. ovoga članka, smatraju se financijska sredstva osigurana iz vlastitih izvora, kojima se državljanin države članice EEP-a može uzdržavati neovisno i bez primanja pomoći iz socijalnih ili bilo kojih drugih javnih fondova Republike Hrvatske i nema potrebu uzdržavati se ili dopunjavati svoje prihode radom na području Republike Hrvatske.

Pod vlastitim izvorom financijskih sredstava podrazumijeva se prihod kojim državljanin članice EEP može slobodno raspolagati, bez nadzora skrbnika ili neke druge osobe, osim ako ta sredstva za uzdržavanje pripadaju članu uže obitelji koji će boraviti zajedno s tim državljaninom u Republici Hrvatskoj, uvećana razmjerno za svakog člana uže obitelji."

Članak 54.

U članku 194. stavku 1. podstavku 7. riječ: "države" zamjenjuje se riječima: "Republike Hrvatske".

U podstavku 13. na kraju se umjesto točke stavlja zarez te se dodaje podstavak 14. koji glasi:

"- strancima kojima je odbijena, skraćena ili poništena viza."

Iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

"Sastavni dio zbirki podataka iz stavka 1. ovoga članka je i osobni identifikacijski broj, koji se dodjeljuje i koristi sukladno Zakonu o osobnom identifikacijskom broju."

Članak 55.

U članku 195. stavak 1. mijenja se i glasi:

"Ministarstvo nadležno za vanjske poslove vodi zbirku podataka o zahtjevima za izdavanje vize, produljenje vize, izdanim vizama, odbijenim vizama, poništenim vizama i vizama kojima je skraćen rok valjanosti."

Članak 56.

Članak 196. mijenja se i glasi:

"Članak 196.

Osobni podaci sadržani u zbirkama podataka iz članka 194. i 195. ovoga Zakona prikupljaju se, pohranjuju i obrađuju sukladno posebnom propisu o zaštiti osobnih podataka ako je to u interesu stranca, a može se pretpostaviti da se on tome ne bi protivio ili ako je to potrebno radi provjeravanja podataka o strancu."

Članak 57.

U članku 198. riječi: "zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka" zamjenjuju se riječima: "optužni prijedlog prekršajnom sudu".

Članak 58.

U članku 199. stavku 3. riječi: "novčane kazne" zamjenjuju se riječima: "novčanog iznosa", a riječi: "do 30.000,00 kuna" zamjenjuju se riječima: "od 30.000,00 kuna."

Članak 59.

U članku 203. stavku 1. točki 8. riječi: "(članak 139. stavak 2.)" zamjenjuju se riječima: "(članak 139.a stavak 2. i 139.b stavak 3.)".

U točki 9. riječi: "(članak 139. stavak 4.)" zamjenjuju se riječima: "(članak 139.a stavak 3.)".

Točke 15. i 16. mijenjaju se i glase:

"15. ne prijavi ili ne odjavi adresu stanovanja, boravište ili prebivalište sukladno člancima 150., 151. i 152. ovoga Zakona,

16. nije podnio zahtjev za produženje poslovne dozvole u određenom roku (članak 134. stavak 4.),".

U stavku 2. točka 4. briše se.

U dosadašnjoj točki 5. koja postaje točka 4. riječi: "(članak 139. stavak 3.)" zamjenjuju se riječima: "(članak 139.a stavak 1. i 139.b stavak 4.)".

Iza točke 4. dodaje se nova točka 5. koja glasi:

"5. nije obavijestio policijsku upravu, odnosno policijsku postaju o upućivanju radnika na rad izvan mjesta boravišta, odnosno prebivališta (članak 151. stavak 4.).".

Članak 60.

U članku 204. stavku 1. točka 7. mijenja se i glasi:

"7. na zahtjev službene osobe ne da na uvid putnu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice (članak 142. stavak 3.),".

U stavku 4. broj: "4" zamjenjuje se brojem: "3".

Članak 61.

U članku 205. stavku 3. broj: "4" zamjenjuje se brojem: "3".

Članak 62.

Članak 206. mijenja se i glasi:

"Članak 206.

Novčanom kaznom u iznosu od 7.000,00 kuna, za svakog prevezenog stranca, kaznit će se prijevoznik koji je na svoj trošak dovezao stranca koji nema valjanu putnu ispravu ili drugu ispravu koja služi za prelazak državne granice, valjanu vizu ili odobrenje boravka (članak 39. stavak 1.).

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 kuna, za svakog prevezenog stranca, kaznit će se prijevoznik – fizička osoba koji na svoj trošak nije odveo stranca s graničnog prijelaza ili iz Republike Hrvatske ili nije preuzeo troškove povratka stranca (članak 39. stavak 2.).

Kaznom zatvora do 60 dana i novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 kuna, za svakog potpomognutog stranca, kaznit će se fizička osoba koja pomaže strancu u nezakonitom prelasku, tranzitu i nezakonitom boravku u Republici Hrvatskoj (članak 41.).

Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba u slučaju iz stavka 2. i 3. ovoga članka, a novčanom kaznom u iznosu od 15.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi, za svakog prevezenog, odnosno potpomognutog stranca.

Za prekršaje iz stavaka 3. i 4. ovoga članka, može se izreći i zaštitna mjera oduzimanja predmeta i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti.

Za prekršaje iz stavaka 2. i 3. ovoga članka, strancu se može izreći zaštitna mjera protjerivanja stranca iz zemlje, samostalno i bez izricanja kazne.

Prekršajni postupak za prekršaje iz stavka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka ne može biti pokrenut kada proteknu 3 godine od dana počinjenja prekršaja."

Članak 63.

U članku 207. stavku 1. riječi: "poslodavac-fizička osoba" zamjenjuju se riječima: "fizička osoba koja je sa strancem zasnovala radni odnos ili koristi njegov rad", a riječi: "poslodavac-pravna osoba" zamjenjuju se riječima: "pravna osoba koja je sa strancem zasnovala radni odnos ili koristi njegov rad".

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

"Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi."

Dosadašnji stavci 2., 3. i 4. postaju stavci 3., 4. i 5.

U dosadašnjem stavku 4. koji postaje stavak 5. broj: "4" zamjenjuje se brojem: "3".

Članak 64.

U članku 208. stavku 1. točki 1. riječ: "boravište" zamjenjuje se riječima: "adresu stanovanja".

Točka 2. mijenja se i glasi:

"2. ne izvrši prijavu ili odjavu iz članka 150. stavka 5. ovoga Zakona, na propisani način,".

Iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

"Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi."

Članak 65.

Ministar nadležan za unutarnje poslove donijet će propise o:

- o protjerivanju i zabrani ulaska i boravka stranaca,
- načinu prijave kratkotrajnog boravka stranaca elektroničkim putem.

Ministar nadležan za unutarnje poslove utvrdit će pravila o načinu obavljanja službenih provjera.

Provedbeni propis iz stavaka 1. i 2. ovoga članka donijet će se u roku 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 66.

Način i troškove polaganja ispita iz poznavanja hrvatskog jezika i latiničnog pisma, iz članka 27. ovoga Zakona te Program toga ispita, propisat će ministar nadležan za unutarnje poslove, uz suglasnost ministra nadležnog za obrazovanje u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 67.

Ministar nadležan za unutarnje poslove uz suglasnost ministra nadležnog za gospodarstvo, u roku 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladit će propis o uvjetima pod kojima se izdaje suglasnost iz članka 213. Zakona o strancima („Narodne novine“, broj 79/07), s odredbama ovoga Zakona.

Uredi državne uprave dužni su u roku 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona izvršiti primopredaju dokumentacije i predmeta s nadležnim županijskim komorama.

Nadležne županijske komore započet će izdavanje suglasnosti iz članka 41. stavka 2. i članka 42. stavka 2. ovoga Zakona u roku od 15 dana od dana primopredaje dokumentacije iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 68.

Strancima koji do stupanja na snagu ovoga Zakona imaju odobren privremeni boravak na temelju članka 37. stavka 1. točke 4. Zakona o strancima ("Narodne novine", broj:109/2003) te im je privremeni boravak na temelju članka 51. stavka 2. Zakona o strancima ("Narodne novine", broj:79/2007) ponovno odobren, a u Republici Hrvatskoj su vlasnici nekretnina, privremeni boravak može se odobriti na vrijeme do 1 godine.

Članak 69.

Postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama ovoga Zakona.

Članak 70.

Ovaj Zakon stupa na snagu tridesetog dana od dana objave u "Narodnim novinama", osim odredbe članka 4. ovoga Zakona u dijelu kojim se u članku 25. stavku 1. Zakona o strancima ("Narodne novine", broj:79/2007) dodaje točka 5., koja stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima s Konačnim prijedlogom Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 41/2001 – pročišćeni tekst, 55/2001).

Vlada Republike Hrvatske je na svojoj 34. sjednici održanoj 10. srpnja 2008. godine prihvatila Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima te ga je dostavila Predsjedniku Hrvatskog sabora.

Hrvatski sabor dana 15. srpnja 2008. godine, na svojoj 5. sjednici donio je Zaključak kojim se Prijedlog ovoga Zakona prihvaća, a sve iznesene primjedbe, prijedlozi i mišljenja upućuju se predlagatelju radi pripreme Konačnog prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima.

Područje ulaska, boravka i rada stranaca u Republici Hrvatskoj uređeno je Zakonom o strancima ("Narodne novine" broj:79/2007) koji se primjenjuje od 01. siječnja 2008. godine.

U praktičnoj primjeni Zakona uočeni su određeni nedostaci, kako sadržajni tako i nomotehnički, koji se ovim Prijedlogom Zakona nastoje otkloniti.

Primjena zakonskih odredbi koje se odnose na ulazak i izlazak maloljetnih stranaca u Republiku Hrvatsku uzrokovale su probleme kod prelaska državne granice i organizacije putovanja stranaca, posebice maloljetnika, zbog vrlo strogo postavljenih zahtjeva, što je posebno došlo do izražaja tijekom turističke sezone. Stoga je bilo potrebno navedene odredbe izmijeniti i propisati ih Zakonom o nadzoru državne granice, s obzirom da taj Zakon regulira uvjete i način postupanja kod prelaska državne granice.

Zbog potreba određenih kategorija stranaca, uglavnom visokokvalificiranih, koji obavljaju rukovodeće poslove u tvrtkama u Republici Hrvatskoj, potrebno je, u odnosu na važeći Zakon, proširiti kategorije stranaca koji imaju odobren privremeni boravak u Republici Hrvatskoj, a koji imaju pravo na spajanje obitelji i prije dvije godine odobrenog privremenog boravka. Potrebno je i proširiti izuzetnu mogućnost za podnošenje zahtjeva za prvi privremeni boravak na području Republike Hrvatske, na dodatne kategorije stranaca kod kojih je to opravdano, primjerice stranci koji su u braku s hrvatskim državljaninom i stranci koji dolaze u svrhu znanstvenog istraživanja.

U provedbi važećih odredbi Zakona, u dijelu kojim se regulira rad stranaca, uočene su poteškoće vezano uz dugotrajnost postupka odobravanja radne dozvole, te privremenog boravka u svrhu rada. Za određene poslove, za čije je obavljanje prema važećem Zakonu potrebna radna dozvola (kao što su primjerice profesori, izvorni govornici stranih jezika, lektori i drugi nastavnici koji izvode nastavu na poziv hrvatskih visokih učilišta, studenti koji putem ovlaštene organizacije dolaze na praksu, predstavnici i osoblje vjerskih zajednica koji obavljaju poslove isključivo

vezane uz vjersku ili karitativnu službu i slično), zaključeno je da se radi o poslovima takvog karaktera da nije svrsishodno izdavati radnu dozvolu.

Raniji Zakon o strancima omogućavao je odobravanje privremenog boravka u druge opravdane svrhe. Vlasništvo nekretnine se smatralo opravdanom svrhom, na temelju čega je stranac mogao regulirati boravak u Republici Hrvatskoj na rok od jedne godine, dok je važećim Zakonom odobrenje privremenog boravka u druge svrhe ograničeno samo na rok od šest mjeseci godišnje. Ovim Zakonom zatečenim strancima se posebno propisuje mogućnost odobravanja privremenog boravka u Republici Hrvatskoj na temelju vlasništva nekretnine u Republici Hrvatskoj, na rok do godine dana. Problem reguliranja boravka na temelju vlasništva nekretnine posebno je izražen kod državljana država članica Europskog ekonomskog prostora, kojima se, obzirom na pregovore za članstvo Republike Hrvatske u Europskoj uniji, ne smiju uvoditi stroži uvjeti ulaska i boravka u Hrvatskoj, u odnosu na raniji Zakon.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM UREĐUJU

Ovim Konačnim prijedlogom Zakona detaljnije su razrađene odredbe o odbijanju ulaska, odnosno izlaska stranca iz Republike Hrvatske, dok su odredbe koje se odnose na ulazak i izlazak maloljetnika iz Republike Hrvatske brisane budući će se to pitanje regulirati Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o nadzoru državne granice.

Definiran je pojam prijevoznika i pojam braka iz koristi kako bi se unaprijed otklonilo eventualno neujednačeno tumačenje ovih pojmova.

Proširena je kategorija stranaca koja može podnijeti zahtjev za odobrenje prvog privremenog boravka u policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji.

Također, proširena je kategorija stranaca kojima se može odobriti privremeni boravak u svrhu spajanja s obitelji kao članu uže obitelji stranca na privremenom boravku u Republici Hrvatskoj (npr. član uže obitelji stranca koji radi na temelju međunarodnog ugovora, stranca na privremenom boravku koji u Republici Hrvatskoj obavlja vjersku službu itd.).

Izričito je propisano da zahtjeve za izdavanje odobrenja za privremeni i stalni boravak, s obzirom da se radi o osobnim pravima, stranac podnosi osobno, a propisane su i iznimke u kojima zahtjev za izdavanje privremenog boravka podnosi poslodavac ili punomoćnik.

Kako bi se postupci odobravanja privremenog boravka u svrhu rada ubrzali, dodana je odredba da o zahtjevu za radnu, odnosno poslovnu dozvolu i privremeni boravak nadležna policijska uprava/postaja odlučuje istovremeno. Također, suglasnost za izdavanje poslovne dozvole davala bi Hrvatska gospodarska komora putem nadležne županijske komore.

Propisani su drugačiji uvjeti koji se odnose na izdavanje radne dozvole izvan godišnje kvote strancima koji obavljaju ključne poslove u trgovačkim društvima, a na odgovarajući način, u tom smislu, izmijenjene su odredbe o poslovnoj dozvoli.

U odnosu na važeći Zakon, ovim Prijedlogom Zakona, s obzirom na trajanje rada (90, 60 ili 30 dana), predložene su kategorije stranaca koje mogu raditi bez radne, odnosno poslovne dozvole. Također, proširene su kategorije stranaca koje do godinu dana mogu raditi bez radne, odnosno poslovne dozvole.

Također, propisano je da isključivo državljani država članica Europskog ekonomskog prostora koji u Republici Hrvatskoj borave u druge svrhe, zbog korištenja vlastitih objekata odgovarajućih za stanovanje, mogu dobiti privremeni boravak u trajanju do jedne godine, pod određenim uvjetima. Jedan od uvjeta je, pored onih do sada propisanih odredbom članka 163., i da se državljanin države EEP može samostalno uzdržavati, ili uz pomoć člana uže obitelji koji će zajedno s njime boraviti u Republici Hrvatskoj, bez da koristi socijalne ili druge javne fondove Republike Hrvatske. Na taj način ova kategorija stranaca dokazuje mogućnost da se samostalno skrbi za sebe bez dopunskih troškova države te da nema potrebu dopune prihoda radom na području Republike Hrvatske. U slučaju da je svrha privremenog boravka rad, državljanin država EEP treba tražiti dozvolu privremenog boravka u svrhu rada, a u tom slučaju također može slobodno koristiti svoju nekretninu za vlastite potrebe. Ova odredba se primjenjuje od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Kaznene odredbe usklađene su s odredbama Prekršajnog zakona.

III. OBJAŠNENJE ODREDBA PREDLOŽENOG ZAKONA

Člankom 1. briše se članak 8. važećeg Zakona, s obzirom da će se odredba koja se odnosi na ulazak maloljetnika u Republiku Hrvatsku, u skladu sa Schengenskim kodeksom o granicama, propisati Zakonom o nadzoru državne granice.

Člankom 2. i 3. proširen je krug osoba kojima se može izdati putni list, pod uvjetom da za to postoje opravdani razlozi (primjerice, opravdani razlog može biti kada stranac dobije otpust iz državljanstva, a zbog smrtnog slučaja mora otputovati u matičnu državu). Također se određuje nadležno tijelo za izdavanje putnog lista u tom slučaju.

Člankom 4. propisuje se obveza stranca da ima zdravstveno ili putno osiguranje prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje vize te mogućnost da se viza ne izda strancu koji odbije dati biometrijske podatke. Također su definirani biometrijski podaci.

Člankom 5. omogućuje se izmjena podataka u već izdanim vizama od strane policijskih postaja nadležnih za kontrolu prelaska državne granice.

Člankom 6. i 7. brišu se odredbe prema kojima stranac kojem je odbijen ulazak ne može ući u Republiku Hrvatsku prije protoka roka od najmanje dva dana od odbijanja ulaska.

Člankom 8. izmijenjen je dio odredbe članka 37. važećeg Zakona prema kojoj stranac nije imao pravo na izlazak iz države ako nije ispunjavao uvjete za ulazak u drugu državu i ako nije podmirio financijske obveze.

Člankom 9. definiran je pojam prijevoznika.

Člankom 10. kao razlog za otkaz kratkotrajnog boravka propisuje se i situacija kada stranac ne plati troškove prisilnog udaljenja.

Člankom 11. utvrđene su kategorije stranaca koji trebaju imati odobrenje privremenog boravka u Republici Hrvatskoj.

Člankom 12. proširena je kategorija stranaca koja može podnijeti zahtjev za prvi privremeni boravak u Republici Hrvatskoj, te se naglašava da zahtjev stranac podnosi osobno. Također, navedene su i iznimke u kojima zahtjev za izdavanje privremenog boravka podnosi poslodavac ili punomoćnik.

Člankom 13. razrađena je nadležnost policijskih uprava/postaja za zaprimanje zahtjeva za privremeni boravak u svrhu rada te da istovremeno odlučuju o zahtjevima za odobrenje privremenog boravka u svrhu rada i izdavanju radnih, odnosno poslovnih dozvola.

Člankom 14. razrađen je jedan od razloga prestanka privremenog boravka strancu i to na način da mu isti prestaje ako se iselio iz Republike Hrvatske. Radi efikasnosti i ekonomičnosti postupka propisuje se da se rješenje o prestanku privremenog boravka zbog iseljavanja, boravka u inozemstvu duže od 30 dana ili ako stranac u roku ne prijavi boravište, može donijeti bez saslušanja stranca. Također, dodan je stavak kojim je propisana iznimka kada strancu neće prestati privremeni boravak.

Člankom 15. proširena je kategorija stranaca kojima se može odobriti privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji u Republici Hrvatskoj.

Člankom 16. definiran je brak iz koristi, u smislu ovoga Zakona.

Člankom 17. Izmjenom važećeg članka 59. Zakona o strancima definirani su uvjeti pod kojima se privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji može odobriti do dvije godine.

Člankom 18. izmijenjene su kategorije stranaca koje trebaju imati odobrenje za privremeni boravak u svrhu rada te je produženo vremensko razdoblje nakon kojega trebaju regulirati privremeni boravak u svrhu rada.

Člankom 19. u odnosu na važeći Zakon, propisuje se da studenti za reguliranje privremenog boravka moraju ispunjavati sve uvjete iz članka 52. važećeg Zakona, pa tako i da moraju imati zdravstveno osiguranje.

Člankom 20. u odnosu na važeći Zakon, predlaže se da stranci prilikom reguliranja privremenog boravka u svrhu znanstvenog istraživanja nisu dužni priložiti dokaze o zdravstvenom osiguranju.

Člankom 21. u odnosu na važeći Zakon, predlaže se da će se privremeni boravak iz humanitarnih razloga odobriti žrtvi trgovanja ljudima koja prihvaća program pomoći i zaštite te je proširena kategorija stranaca koja može regulirati privremeni boravak iz humanitarnih razloga.

Člankom 22. razrađeni su uvjeti kada osoba koja je žrtva trgovanja ljudima gubi pravo na pomoć i zaštitu Operativnog tima.

Člankom 23. u odnosu na važeći Zakon, produžen je rok u kojem stranac identificiran kao žrtva ima pravo odlučiti o sudjelovanju u programu pomoći i zaštite. Također, propisan je dodatni uvjet da skrbnik maloljetnika može odlučivati o sudjelovanju u programu pomoći i zaštite samo uz suglasnost centra za socijalnu skrb.

Člankom 24. proširena je kategorija stranaca čije odobrenje privremenog boravaka neće ulaziti u izračun vremena potrebnog za odobrenje stalnog boravka.

Člankom 25. u odnosu na važeći Zakon, proširena je kategorija stranaca koja može pod povoljnijim uvjetima regulirati stalni boravak.

Člankom 26. naglašava se da zahtjev za izdavanje odobrenja za stalni boravak stranac podnosi osobno, s obzirom da se radi o reguliranju osobnog statusa stranca, osim u iznimnim slučajevima kada je riječ o fizički nepokretnoj osobi ili o spriječenosti zbog hospitalizacije.

Člankom 27. dodan je uvjet za stalni boravak, radi potpunije integracije stranaca, da stranac mora poznavati i hrvatsku kulturu te društveno uređenje Republike Hrvatske, kao i da mora imati osigurano stanovanje.

Članak 28. Izmjena se predlaže jer propisivanje uvjeta i načina određivanja rokova za napuštanje Republike Hrvatske spada u materiju koja se regulira podzakonskim propisom.

Člankom 29. izmjena se predlaže zbog usklađivanja s odredbom članka 7. ovoga Zakona.

Člankom 30. jasnije je propisano što se smatra odlukom o protjerivanju, kao i vrijeme kada ne može teći zabrana ulaska i boravka.

Članak 31. Izvršeno je nomotehničko uređivanje članka 89. Zakona o strancima. Briše se nepotrebno ponavljanje odredbe o nadležnosti za donošenje rješenja o protjerivanju, omogućuje se protjerivanje pomagača u nezakonitom ulasku, boravku i tranzitu, navode pojedinosti u vezi protjerivanja zbog opasnosti za nacionalnu sigurnost, te se razlozi za policijsko protjerivanje objedinjuju u jednom članku.

Članak 32. Izmjenom se obvezuju svi donositelji odluka o protjerivanju (sudovi i policija), da prilikom odlučivanja vode računa o određenim kategorijama stranaca te o okolnostima koje se uzimaju u obzir prilikom donošenja odluke o protjerivanju.

Člankom 33. određuje se rok trajanja zabrane ulaska i boravka do 10 godina.

Člankom 34. briše se odredba o računanju zabrane ulaska i boravka, s obzirom da je odredba propisana člankom 30. ovoga Zakona.

Člankom 35. izvršena je samo jezična izmjena.

Člankom 36. propisuje se donošenje zaključka o određivanju strožeg policijskog nadzora i mogućnost izjavljivanja žalbe.

Članak 37. propisano je da se u slučaju privremenog ostanaka ne donosi rješenje.

Člankom 38. proširena je kategorija stranaca koji mogu raditi na temelju radne dozvole izvan kvote, na način da stranci mogu raditi u stranim udrugama te predstavništvima stranih zaklada i fundacija. Određenim kategorijama stranaca iz članka 139., koji imaju mogućnost rada bez radne i poslovne dozvole do 90 dana, dana je mogućnost rada do šest mjeseci, uz radnu dozvolu izvan godišnje kvote. Pooštreni su uvjeti za izdavanje radnih dozvola izvan kvote za strance koji obavljaju ključne poslove, budući je dosadašnja praksa ukazala na zlouporabu instituta navedene radne dozvole i privremenog boravka u svrhu rada.

Člankom 39. s obzirom da se o izdavanju radne dozvole i privremenog boravka u svrhu rada odlučuje istovremeno, propisuje se obveza da policijska uprava/postaja dostavi poslodavcu odluku vezanu uz zahtjev za izdavanje radne dozvole.

Člankom 40. preciznije se definiraju i proširuju uvjeti za uskratu izdavanja radne dozvole poslodavcu, kao i strancu, na način da se neće izdati radna dozvola ukoliko nije podmirena novčana kazna ili ako nije izvršena zaštitna mjera.

Člankom 41. pooštreni su uvjeti za izdavanje poslovne dozvole, budući je dosadašnja praksa ukazala na zlouporabu instituta poslovne dozvole, zbog čega su izrijekom propisane kategorije stranaca kojima se može izdati poslovna dozvola. Kako bi se postupak izdavanja poslovnih dozvola učinio efikasnijim propisano je da suglasnost za izdavanje poslovne dozvole daje Hrvatska gospodarska komora putem nadležne županijske komore u roku od 15 dana. Državljeni država članica Europske unije nisu dužni ispuniti posebne uvjete za izdavanje poslovne dozvole, odnosno ne moraju pribaviti prethodnu suglasnost nadležne županijske komore.

Člankom 42. u odnosu na važeći Zakon, brisana je odredba kojom je bilo ograničeno da se poslovne dozvole ne mogu izdavati za pružanje usluga u djelatnostima koje su predviđene radnim dozvolama, odnosno za poslove za koje nije trebala radna niti poslovna dozvola ako se radilo o radu do 30 dana, iz razloga što je takva odredba stvarala probleme u primjeni odnosno ograničavala je pružanje usluga u brojnim djelatnostima. Državljeni država članica Europske unije, pružatelji usluga, također nisu dužni ispuniti posebne uvjete za izdavanje poslovne dozvole.

Člankom 43. preciznije je određena mjesna nadležnost policijskih uprava, odnosno policijskih postaja za izdavanje poslovnih dozvola. Također, brisano je vremensko ograničenje važenja poslovne dozvole pružateljima usluga budući da je u praksi utvrđeno da 6 mjeseci nije dovoljno za izvršenje ugovornih obveza. Kao novina uvedena je mogućnost da stranac koji se bavi slobodnim zanimanjem i pružatelj

usluga može temeljem izdane poslovne dozvole raditi na cijelom području Republike Hrvatske.

Člankom 44. i 45. u odnosu na važeći Zakon izmijenjene su odredbe koje propisuju rad stranaca bez radne i poslovne dozvole na način da su preciznije utvrđene kategorije stranaca, a isto tako utvrđeno je razdoblje (godina dana, 90, 60 i 30 dana) u kojem mogu raditi. U praksi je uočeno da je važećim Zakonom rok od 30 dana strancima bio prekratak za izvršenje posla.

Člankom 46. u odnosu na važeći Zakon proširene su kategorije stranaca koje mogu raditi bez radne odnosno poslovne dozvole (stranci kojima je odobren privremeni boravak iz humanitarnih razloga).

Člankom 47. izmijenjena je odredba članka 142. stavka 3. važećeg Zakona, s obzirom da nije bilo moguće sankcionirati neposjedovanje putne isprave za strance koji su nezakonito ušli u Republiku Hrvatsku jer taj nezakoniti ulazak nisu ni temeljili na putnoj ispravi.

Člankom 48. propisuje se mogućnost izdavanja osobne iskaznice strancu koji ima važeću putnu ispravu s obzirom da ova mogućnost važećim Zakonom nije bila propisana.

Člankom 49. izvršene su nomotehničke izmjene.

Člankom 50. adresa stanovanja postaje središnji pojam u vezi s obvezom prijave stranca (umjesto mjesta boravišta). Propisuje se obveza pružatelja usluge veza da prijavi stranca svaki puta kada stranac dođe na plovilo radi novog smještaja. Turističke zajednice se obvezuju na prosljeđivanje prijave pružatelja usluge smještaja strancu, za koje posreduju.

Člankom 51. dodaju se odredbe kojima se pojednostavljuje postupak prijave i odjave za strane radnike s odobrenim boravkom koje poslodavac upućuje na rad izvan mjesta boravišta, odnosno prebivališta, ukoliko taj rad traje do 90 dana.

Člankom 52. uz nomotehničke izmjene, dodane su nove odredbe koje se odnose na prijavu i odjavu boravka stranaca, s obzirom da se radilo o pravnoj praznini, a i radi efikasnijeg nadzora kretanja i boravka stranaca.

Člankom 53. uređuju se uvjeti pod kojima državljanin države članice EEP, vlasnik odgovarajućeg objekta za stanovanje može boraviti u Republici Hrvatskoj u druge svrhe.

Člankom 54., 55. i 56. propisuje se obveza vođenja zbirke podataka o strancima kojima je odbijena, skraćena ili poništena viza te nadležno tijelo koje tu zbirku vodi. U važećem Zakonu obveza vođenja te zbirke podataka bila je omaškom propuštena. Također su utvrđeni uvjeti pod kojima se osobni podaci sadržani u zbirkama prikupljaju i obrađuju. Ujedno je dodana odredba kojom je propisano da je sastavni dio zbirke i osobni identifikacijski broj.

Člancima 57. do 64. usklađuju se kaznene odredbe s predloženim izmjenama, a koje su ujedno u skladu s Prekršajnim zakonom.

Člankom 65. utvrđuje se ovlast ministru unutarnjih poslova za donošenje propisa o protjerivanju i zabrani ulaska i boravka te načinu prijave kratkotrajnog boravka putem interneta, kao i pravila o načinu obavljanja službenih provjera.

Člankom 66. daje se ovlast ministru nadležnom za unutarnje poslove da, uz suglasnost ministra nadležnog za obrazovanje, propiše način i troškove provedbe ispita iz poznavanja hrvatskog jezika i latiničnog pisma te Program toga ispita te se propisuje rok u kojem se taj podzakonski propis mora donijeti.

Člankom 67. propisuje se nadležnost za donošenje propisa o uvjetima za izdavanja suglasnosti za poslovnu dozvolu.

Člankom 68. prema važećem Zakonu, privremeni boravak u druge svrhe može se odobriti na vrijeme do 6 mjeseci godišnje. To vremensko ograničenje potrebno je produžiti na vrijeme do jedne godine i to strancima-vlasnicima nekretnina koji su ih stekli prije 1. siječnja 2008. godine jer bi ti stranci, ako bi im privremeni boravak bio odobren samo do 6 mjeseci godišnje, morali napustiti Republiku Hrvatsku, a u matičnoj zemlji nemaju drugu nekretninu gdje bi mogli živjeti.

Člankom 69. propisuje se prema kojim odredbama će se završiti postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona.

Člankom 70. propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona te se ujedno propisuje kako odredba članka 25. stavka 1. točke 5. stupa na snagu danom ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju.

IV. FINANCIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA, TE RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

U tekstu Konačnog prijedloga Zakona izvršene su određene izmjene i dopune, u odnosu na tekst Prijedloga Zakona koji je bio na prvom čitanju u Hrvatskom Saboru. Izmijenjen je ili dodan tekst u člancima 1., 2. i 4.; brisan je dosadašnji članak 6.; dosadašnji članci 7.-10. postali su članci od 6. do 9.; izmijenjeni su članci od 11. do 14. i postaju članci od 10.-13; članak 15. postaje članak 14., članak 16. postaje članak 15. i mijenja se; članak 17. postaje članak 16., dodan je novi članak 17; članci 18., 21., 23., 26. i 27. mijenjaju se, a dodani su novi članci 28. i 29.; članak 28. postaje članak 30.; dodani su novi članci 31. i 32.; članak 29. postaje članak 33. i mijenja se; članak 30. postaje članak 34.; članak 31. se briše; članci od 32. do 34. postaju članci 35. do 37.; članak 35. postaje članak 38. i mijenja se; dodan je članak 39.; članci 36.

do 38. postaju članci 40. do 42. i mijenjaju se; članak 39. postaje članak 43. i mijenja se; članak 40. i 41. postaju članci 44. i 45. i mijenjaju se; članci od 42. do 45. postaju članci 46. do 49.; članak 46. postaje članak 50. i mijenja se; članci 47. do 49. postaju članci 51. do 53.; članak 50. postaje članak 54. i mijenja se; članci od 51. do 57. postaju članci od 55. do 61.; članak 58. postaje članak 62. i mijenja se, članak 59. postaje članak 63.; članci 60. i 61. postaju članci 64. i 65. i mijenjaju se; članci 62. i 63. brišu se; članak 64. postaje članak 68.; članak 65. postaje članak 66. i mijenja se; članci 66. i 67. brišu se; dodaje se novi članak 69.; članak 68. postaje članak 70. i mijenja se.

U članku 1. prijedloga Zakona brisan je članak 8. te će prelazak maloljetnika bez pratnje, preko državne granice, biti uređen Zakonom o nadzoru državne granice.

U članku 2. nomotehnički je izmijenjen stavak 2.

U članku 4. na temelju nove pravne stečevine EU, dodana je odredba glede davanja biometrijskih podataka stranaca prilikom izdavanja vize, a koja stupa na snagu pristupanjem Republike Hrvatske Europskoj uniji.

U članku 10. umjesto definicije kratkotrajnog boravka stranca dodaje se novi razlog za otkaz boravka stranca.

Članak 11. propisuje kategorije stranaca koji moraju regulirati privremeni boravak.

U članku 12. dodane su odredbe da se zahtjev za radnu/poslovnu dozvolu predaje u nadležnoj policijskoj upravi/postaji istovremeno sa zahtjevom za odobrenje privremenog boravka. Navedeno je predloženo radi bržeg i efikasnijeg rješavanja zahtjeva za odobrenje privremenog boravka u svrhu rada. Također, navedena je iznimka da zahtjev za radnu dozvolu i privremeni boravak u svrhu rada za stranca može podnijeti poslodavac. Novina je odredba o podnošenju zahtjeva za privremeni boravak od strane punomoćnika, ukoliko se radi o invalidnoj osobi, a što je do sada bilo uređeno člankom 14.

Dodani su stavci u **članku 13.** kojima se razrađuje mjesna nadležnost policijskih uprava/postaja u postupku rješavanja zahtjeva za privremeni boravak u svrhu rada. Također je dodana odredba da se o zahtjevu za radnu, odnosno poslovnu dozvolu i privremeni boravak odlučuje istovremeno.

U članku 15. proširena je kategorija stranaca čijim članovima obitelji se može odobriti privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji prije proteka roka od dvije godine.

Dodaje se novi članak 17. kojim je predložena izmjena članka 59. Zakona o strancima, a kojim se propisuje kada se strancima koji imaju odobren privremeni boravak u svrhu spajanja obitelji, isti može produžiti s rokom važenja do 2 godine, odnosno do isteka roka važenja privremenog boravka stranca s kojim se traži spajanje.

Članak 18. stavak 1. nomotehnički je uređen.

U članku 21. proširena je mogućnost odobravanja privremenog boravka iz humanitarnih razloga na strance koji su obuhvaćeni programom obnove, povratka i stambenog zbrinjavanja izbjeglica iz Republike Hrvatske.

U članku 23. dodan je stavak kojim se propisuje sudjelovanje centra za socijalnu skrb pri odlučivanju maloljetnika-žrtve za sudjelovanje u programu pomoći i zaštite.

U članku 26. dodan je stavak kojim u iznimnim situacijama stranac može podnijeti zahtjev za stalni boravak putem punomoćnika, kada je riječ o fizički nepokretnoj osobi ili o spriječenosti zbog hospitalizacije.

Radi objektivnih poteškoća kod starijih osoba u **članku 27.** propisuje se da stranci stariji od 60 godina, a koji nisu u radnom odnosu, ne moraju pristupiti provjeri poznavanja hrvatskog jezika i latiničnog pisma. Stranci, koji su samostalnim popunjavanjem upitnika dokazali da poznaju hrvatsku kulturu i društveno uređenje Republike Hrvatske, nisu dužni pristupiti polaganju ispita poznavanja hrvatskog jezika i latiničnog pisma, jer su poznavanje hrvatskog jezika i latiničnog pisma dokazali kroz postupak samostalnog popunjavanja upitnika.

Dodani su novi članci 28., 29., 31. i 32. U **članku 28.** definira se obveza stranca, kojem je određen rok za napuštanje Republike Hrvatske, da se prilikom napuštanja prijavi policijskom službeniku na graničnom prijelazu.

U **članku 29.** propisano je da stranac nezakonito boravi u Republici Hrvatskoj ukoliko uđe u Republiku Hrvatsku prije protoka propisanog roka.

U **članku 31.** uređuje se u kojim se slučajevima može donijeti rješenje o protjerivanju stranca, a u **članku 32.** u kojim se slučajevima može donijeti odluka o protjerivanju stranca.

Članak 33. detaljnije određuje rok na koji se može odrediti zabrana ulaska strancu te se maksimalni rok s 5 godina povećava na 10 godina.

U **članku 34.** briše se odredba o računanju zabrane ulaska i boravka, obzirom da je odredba propisana člankom 30. Zakona.

U **članku 38.** dodana je kategorija stranaca kojima je omogućen rad temeljem radne dozvole koje se ne uračunavaju u godišnju kvotu radnih dozvola, za članove zakladnih tijela predstavništva stranih zaklada i fundacija upisanih u upisnik predstavništva stranih zaklada i fundacija u Republici Hrvatskoj. Dodana je i odredba kojom se određenim kategorijama stranaca iz članka 139. omogućuje da u Republici Hrvatskoj rade i dulje od 90 dana, uz radnu dozvolu, a najduže do 6 mjeseci godišnje.

Dodan je novi članak 39., kojim je propisana obveza da policijska uprava/postaja odluku o zahtjevu za izdavanje radne dozvole dostavlja poslodavcu.

Članak 40. promijenjen je uvjet kada se strancu ili poslodavcu neće izdati radna dozvola.

Članci 41. i 42. izmijenjeni su na način da je propisano izdavanje poslovne dozvole samo na temelju suglasnosti Hrvatske gospodarske komore putem nadležne županijske komore, a koja je dužna suglasnost u roku od 15 dana dostaviti nadležnoj policijskoj upravi/postaji. Dodana je također odredba da državljani država članica Europske unije nisu dužni ispuniti posebne uvjete za izdavanje poslovne dozvole, odnosno ne moraju pribaviti prethodnu suglasnost nadležne županijske komore.

Članak 43. mjesna nadležnost za izdavanje poslovne dozvole proširena je i na policijsku upravu/postaju prema sjedištu podružnice ili predstavništva.

U **članku 44.,** stavku 1., točki 1. dodani su i prokuristi, ključno osoblje i članovi nadzornog odbora, kao osobe koje mogu raditi bez radne, odnosno poslovne dozvole, do 90 dana godišnje.

U **članku 45.** upravno osoblje, stručnjaci, nastavnici i predavači stranih kulturnih, obrazovnih i znanstvenih institucija koje u Republici Hrvatskoj imaju svoje podružnice, ako dolaze iz matične institucije, dodani su kao kategorije stranaca koje mogu raditi bez radne ili poslovne dozvole. Preformulirana je točka 10. članka 139.b, kako bi bilo razvidno da stranac dolazi iz tvrtke koja je vlasnik tvrtke u Republici Hrvatskoj, odnosno iz podružnice te strane tvrtke u nekoj drugoj državi.

Članak 50. izmijenjen je na način da adresa stanovanja postaje središnji pojam u vezi s obvezom prijave stranca, kao i da se na prvom mjestu navodi mogućnost prijave i odjave kratkotrajnog boravka u elektroničkom obliku putem

interneta, a na drugom mjestu navodi se mogućnost da se to izvrši u nadležnoj policijskoj upravi/postaji.

U članku 54. propisano je da je sastavni dio zbirke podataka i osobni identifikacijski broj koji se dodjeljuje i koristi sukladno Zakonu o osobnom identifikacijskom broju.

U članku 62. kumulativno je propisana kazna zatvora i novčana kazna za fizičku osobu koja pomaže strancu u nezakonitom prelasku i boravku.

Članak 64. izmijenjen je na način da je dodana mogućnost kažnjavanja fizičke ili pravne osobe ako ne izvrši prijavu ili odjavu stranca iz članka 150. stavka 5. Zakona o strancima, te je predviđena mogućnost kažnjavanja odgovorne osobe u pravnoj osobi ako ne prijavi ili odjavi stranca u zakonskom roku.

U članku 65. utvrđena je obveza ministra nadležnog za unutarnje poslove za donošenje propisa o protjerivanju i zabrani ulaska i boravka, o načinu prijave kratkotrajnog boravka putem interneta kao i pravila o načinu obavljanja provjera.

Članak 66. je nomotehnički uređen i propisuje se da će se i ispit iz poznavanja hrvatskog jezika i latiničnog pisma također urediti podzakonskim aktom.

U članku 67. je razrađen postupak izdavanja suglasnosti za poslovnu dozvolu za postupke koji su započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona. Također, propisano je obveza usklađivanja provedbenog propisa s odredbama ovoga Zakona.

Člankom 69. propisuje se da će se postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršiti prema odredbama ovoga Zakona.

Članak 70. propisuje stupanje na snagu Zakona i odgodu pojedinih odredbi.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA KOJI SU BILI DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA, A NISU PRIHVAĆENI, S OBRAZLOŽENJEM

Tijekom rasprave u Hrvatskom saboru o Prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, Izvješća o navedenom prijedlogu Zakona Predsjedniku Hrvatskog sabora dostavila su sljedeća radna tijela: Odbor za Hrvate izvan Republike Hrvatske, Odbor za zakonodavstvo, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav, Odbor za ljudska prava i prava i nacionalnih manjina.

Odbor za Hrvate izvan Republike Hrvatske

Primjedba da se člankom 2. Zakona o strancima pripadnike hrvatskog naroda koji nemaju hrvatsko državljanstvo ne tretira na isti način kao strance glede kretanja, boravka i rada jer to djeluje destimulirajuće, nije prihvaćena s obzirom da pripadnici hrvatskog naroda imaju mogućnost stjecanja hrvatskog državljanstva po povoljnijim uvjetima prema članku 16. Zakona o hrvatskom državljanstvu.

Odbor za zakonodavstvo istaknuo je primjedbu da je u članku 25. u uvodnoj rečenici članka 80. riječi: "ovoga Zakona" potrebno brisati. Primjedba nije prihvaćena s obzirom da predložena formulacija predstavlja uobičajeni način nomotehničkog uređenja odredbe.